

Relevantný trh: trh poskytovania služieb správy autorských práv nositeľom práv, trh poskytovania služieb správy autorských práv pre ostatné organizácie kolektívnej správy a trh udeľovania licencií vzťahujúcich sa na právo na verejné predvádzanie diela prostredníctvom internetu, satelitu a káblovej retransmisie používateľom.

Porušenie: návrh sa týka porušenia článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP

Informácie o rozsudku: Všeobecný súd dňa 12.4. 2013 rozhodol vo veci T-428/08, kde účastníkmi konania ako žalobkyňa je Samband tónskálda og eigenda flutningsréttar (STEF), so sídlom v Reykjavíku (Island) a ako žalovaná je Európska komisia.

Všeobecný súd rozhodol o zrušení článku 3 rozhodnutia Komisie K(2008) 3435 v konečnom znení zo 16. júla 2008 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/C 2/38.698 – CISAC), v rozsahu v akom sa týka Samband tónskálda og eigenda flutningsréttar (STEF), zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti a uložení povinnosti Európskej komisii nahradiť trovy konania.

Všeobecný súd sa zaoberal najmä nasledujúcimi pojmami: „Hospodárska súťaž – Kartely – Autorské práva týkajúce sa verejného predvádzania hudobných diel prostredníctvom internetu, satelitu a káblovej retransmisie – Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 81 ES – Rozdelenie geografického trhu – Dvojstranné dohody medzi vnútroštátnymi organizáciami kolektívnej správy – Zosúladený postup vylučujúci možnosť udeľovať licencie pre viaceré územia a multirepertoárové licencie – Dôkaz – Prezumpcia neviny“

Rozhodnutie Komisie K(2008) 3435 v konečnom znení zo 16. júla 2008 týkajúce sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/C 2/38.698 – CISAC) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) sa týka podmienok správy práv na verejné predvádzanie hudobných diel a udeľovania zodpovedajúcich licencií v súvislosti s ich používaním výlučne prostredníctvom internetu, satelitu a káblovej retransmisie. Toto rozhodnutie bolo určené 24 organizáciám kolektívnej správy práv usadeným v Európskom hospodárskom priestore (EHP), ktorí sú členmi International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC) (ďalej len „OKS“), vrátane žalobcu, Samband tónskálda og eigenda flutningsréttar (ďalej len „STEF“).

OKS spravujú práva autorov (textárov a skladateľov) k hudobným dielam, ktoré vytvorili. Tieto práva zvyčajne zahŕňajú výhradné právo udeľovať súhlas s použitím chránených diel alebo toto použitie zakázať. Platí to najmä v prípade práva na verejné predvádzanie. OKS nadobudne právo na správu práv buď ich priamym prevodom od pôvodného nositeľa práv, alebo prevodom od inej OKS, ktorá spravuje rovnaké kategórie práv v inom štáte a v zastúpení svojich členov udeľuje licencie na používanie diela takým komerčným používateľom, akými sú prevádzkovatelia rozhlasového vysielania alebo organizátori vystúpení (ďalej len „používatelia“).

Správa autorských práv znamená, že každá OKS zabezpečí, aby každý nositeľ práv dostal primeranú odmenu za použitie jeho diela bez ohľadu na územie, na ktorom sa použitie tohto diela uskutočnilo, a dohliadne, aby nedošlo k žiadnemu neoprávnenému použitiu chránených diel.

Žalobkyňa v tejto súvislosti vypracovala nezáväznú vzorovú zmluvu, ktorej pôvodné znenie je z roku 1936 a ktorá bola niekoľkokrát zmenená, pričom OKS, ktoré sú jej

členkami, ju musia vyplniť predovšetkým vzhľadom na určenie územia výkonu ich pôsobnosti (ďalej len „vzorová zmluva“). Na základe vzorovej zmluvy uzavreli OKS zmluvy o recipročnom zastúpení (ďalej len „ZRZ“), ktorými si vzájomne poskytujú právo udeľovať licencie. ZRZ sa nevzťahovali len na výkon práv tradičným spôsobom, tzv. off-line (koncerty, rádio, diskotéky atď.), ale aj na používanie diel prostredníctvom internetu, satelitu a káblovej retransmisie.

V roku 2000 sa skupina pre rozhlasové a televízne vysielanie RTL Group SA obrátila na Komisiu Európskych spoločenstiev so sťažnosťou proti OKS, ktorá je členkou žalobkyne, aby jej oznámila, že jej táto OKS odmietla udeliť licenciu pre celé Spoločenstvo na rozhlasové vysielanie hudby. V roku 2003 podal Music Choice Europe Ltd, ktorý poskytuje služby rozhlasového a televízneho vysielania na internete, proti žalobkyni druhú sťažnosť týkajúcu sa vzorovej zmluvy. Na základe týchto sťažností začala Komisia konanie o uplatnení pravidiel hospodárskej súťaže.

Podľa predbežného posúdenia Komisie, dve kategórie ustanovení vzorovej zmluvy navrhovanej organizáciou CISAC a zmlúv pre recipročné zastúpenie medzi ochrannými zväzmi autorskými vyvolávajú obavy, pokiaľ ide o ich zlučiteľnosť s článkom 81 Zmluvy o ES a článkom 53 Dohody o EHP. Ide o "členské ustanovenia" a "teritoriálne ustanovenia":

1. "Členské ustanovenia": Pokiaľ je zmluva pre recipročné zastúpenie v platnosti, žiadny zo zmluvných ochranných zväzov autorských nesmie bez súhlasu druhého prijať za člena žiadneho člena tohto druhého ochranného zväzu autorského alebo fyzickú osobu, firmu alebo spoločnosť, ktorá má štátnu príslušnosť jednej z krajín, v ktorej tento druhý ochranný zväz autorský pôsobí.
2. "Teritoriálne ustanovenia": Komerčný používateľ môže získať licenciu iba od miestneho príslušného ochranného zväzu autorského. Toto je výsledkom dvoch rozličných článkov. Prvý ustanovuje, že vzájomné zastúpenie sa vykonáva výhradným spôsobom pre príslušné teritórium ochranného zväzu autorského. Druhý článok ustanovuje, že udelená licencia je v každom prípade obmedzená na domáce teritórium ochranného zväzu autorského, a to aj udelené licencie pre internet, káblovú retransmisiu a s niektorými výnimkami aj satelitné prenosy.

Komisia najmä na základe úvah a zistenia, že obchod medzi členskými štátmi je predmetnými dvojstrannými zmluvami ovplyvnený a že podmienky na uplatnenie článku 81 odseku 3 ES a článku 53 odseku 3 Dohody o EHP nie sú splnené, rozhodla – bez toho, aby uložila pokutu – tak, že:

- Subjekty porušili článok 81 [ES] a článok 53 Dohody o EHP tým, že vo svojich zmluvách o recipročnom zastúpení uplatnili obmedzenia týkajúce sa členstva, ktoré boli uvedené v článku 11 [ods. 2] vzorovej zmluvy..., alebo uplatnili obmedzenia týkajúce sa členstva *de facto*:
STEF
- Subjekty porušili článok 81 [ES] a článok 53 Dohody o EHP tým, že vo svojich zmluvách o recipročnom zastúpení udelili výhradné práva ustanovené v článku 1 [ods. 1 a 2] vzorovej zmluvy:
STEF

- Subjekty porušili článok 81 [ES] a článok 53 Dohody o EHP tým, že koordinovali územné vymedzenia spôsobom, ktorý obmedzuje rozsah licencie len na domáce územie každej [OKS]:
STEF

Žalobné dôvody:

Žalobkyňa na podporu svojej žaloby uvádza štyri žalobné dôvody.

Po prvé žalobkyňa tvrdí, že sa Komisia dopustila nesprávneho posúdenia a porušenia článku 81 ES, keď rozhodla, že paralelné teritoriálne vymedzenie uvedené v dohodách so žalobkyňou a ostatnými členmi CISAC o vzájomnom zastupovaní, je výsledkom zosúladeného postupu. Tvrdí, že úroveň dôkazov predložených Komisii v jej rozhodnutí nestačí na dokázanie skutočnosti, že paralelné konanie nie je výsledkom obvyčajnej hospodárskej súťaže, ale že je konaním zosúladeného postupu. Ďalej žalobkyňa tvrdí, že takáto klauzula o teritoriálnom vymedzení je potrebná v jej všetkých vzájomných dohodách pre účinnú a dostatočnú ochranu záujmov autorov, ktorí sú zastúpení žalobkyňou a ostatnými členmi CISAC.

Po druhé žalobkyňa tvrdí, že teritoriálne vymedzenie uskutočnené spoločnosťami CISAC v ich dohodách o vzájomnom zastupovaní, nie je, na rozdiel od tvrdení v napadnutom rozhodnutí, obmedzením hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 1 ES, lebo vytvorenie a ochrana hospodárskej súťaže medzi spoločnosťami autorov, by bola nezlučiteľná so spoločnosťou pre kolektívnu správu práv, ktorej hlavnou podstatou je chrániť práva jej členov a konať výlučne v ich záujme.

Po tretie, subsidiárne, žalobkyňa tvrdí, že aj keby bolo teritoriálne vymedzenie konaním zosúladeného postupu v zmysle článku 81 ods. 1 ES, boli by splnené podmienky článku 81 ods. 3 ES. Tvrdí, že napadnutá prax zlepšuje rozšírenie hudby, umožňuje spotrebiteľom podieľať sa na vyplývajúcich výhodách, neukladá obmedzenia podnikaniu, ktoré nie sú potrebné na dosiahnutie cieľov a ani im neumožňuje vylúčiť hospodársku súťaž pre podstatnú časť predmetného tovaru. Táto prax sa má v zmysle článku 81 ods. 1 ES považovať za potrebnú a primeranú v pomere k legitímnym cieľom ochrany práv spoločností a autorov.

Na záver žalobkyňa tvrdí, že Komisia vo svojom rozhodnutí neuplatnila článok 151 ods. 4 ES, ktorý stanovuje, že Komisia mala pri svojom postupe podľa iných ustanovení Zmluvy zohľadniť kultúrne aspekty, najmä z dôvodu rešpektu a podpory kultúrnej rozmanitosti.

Všeobecný súd sa zaoberal týmito právnymi otázkami:

- nesprávne posúdenie paralelných postupov OKS na vnútroštátnych územiach charakterizovanom ako zosúladený postup;
- dôkazná hodnota dôkazov predložených Komisii, aby preukázala existenciu zosúladených postupov bez toho, aby sa spoliehala výlučne na paralelné postupy OKS;
- rozsah zastúpení uvedených v ZRZ, ktoré prebiehali medzi OKS v súvislosti s činnosťami, ktoré riadila žalobkyňa;
- dohoda zo Santiaga;
- dohoda zo Sydney;
- historická väzba medzi ustanovením o výhradnosti a vymedzením vnútroštátnej územnej pôsobnosti;

- hodnovernosť iných vysvetlení paralelného konania OKS, než je existencia zosúladeného postupu
- nevyhnutnosť prítomnosti na mieste na účely zabezpečenia účinného boja proti neoprávnenému používaniu hudobných diel;
- model NCB;
- dohody o simulcastingu a webcastingu;
- dohoda zo Santiaga;
- spoločný podnik Celas, udeľovanie priamych licencií a iniciatíva vydavateľa;
- dokument „Cross border collective management of online rights in Europe“.

Všeobecný súd (šiesta komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Článok 3 rozhodnutia Komisie K(2008) 3435 v konečnom znení zo 16. júla 2008 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/C 2/38.698 – CISAC) sa zrušuje v rozsahu, v akom sa týka Samband tónskálda og eigenda flutningsréttar (STEF)**
- 2. Žaloba vo zvyšnej časti sa zamietá**
- 3. Európska Komisia je povinná nahradiť trovy konania**

Viac informácií na:

http://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?page=1&pro=&lqrec=sk&nat=&oqp=&date_s=%2524type%253Dpro%2524mode%253Don%2524on%253D2013.04.12&lq=&language=sk&jur=T&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&td=ALL&pcs=O&avg=&mat=CONC%252Cor&jge=&for=&cid=2532095